УДК 621.315.2

О. В. Бондаренко, *д.т.н., професор, проректор з навчальної роботи,* Д. М. Степанов, к.т.н. доцент, Д. Г. Багачук, к.т.н., доцент кафедри волоконно-оптичних ліній зв'язку, В. І. Тіхонов, *д.т.н., доцент, професор кафедри інформаційних мереж зв'язку,* О. О. Вербицький, *аспірант* Одеська національна академія зв'язку ім. О. С. Попова вул. Кузнечна, 1, м. Одеса, 65029, Україна e-mail: <u>vols@onat.edu.ua</u>

МЕТОДИКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНСТРУКТИВНОЇ СТІЙКОСТІ ПІДЗЕМНИХ ОПТИЧНИХ КАБЕЛІВ ДО РОЗТЯГУВАЛЬНИХ НАВАНТАЖЕНЬ

У статті розроблено методику забезпечення конструктивної стійкості підземних оптичних кабелів до розтягувальних навантажень, яке приймають на себе центральний силовий елемент (ЦСЕ) зі сталевого дроту або склопластикового стрижня та периферійний одношаровий або багатошаровий силовий елемент (ПСЕ) зі сталевого дроту чи склопластикового стрижня або арамідних ниток «Тварон». Методика призначена для розрахунку та оцінювання стійкості оптичних кабелів до сил розтягу в межах максимально допустимої деформації. Проведені розрахунки показали, що в умовах незначного видовження кабелю (до 0,5 %) для отримання більшого значення допустимих розтягувальних навантажень F_{d} доцільно використовувати як ЦСЕ сталевий дріт, а як ПСЕ – арамідні нитки «Twaron» типу D-2200 з більшою лінійною густиною, що в комбінації з ПСЕ дає можливість досягти значення розтягувального зусиля 5140 H, яке значно більше, ніж використання як ЦСЕ склопластикових стрижнів.

Ключові слова: конструкція оптичного кабелю, силові елементи, розтягувальне навантаження, деформація, металевий дріт, склопластиковий стрижень, арамідні нитки.

Введення в проблему. Питання розробки конструкцій оптичних кабелів (ОК) в Україні досліджені не повною мірою. Одним із недоліків конструювання ОК є відсутність в Україні керівних нормативних документів, що регламентують розробку конструкцій кабелю та, в першу чергу, його механічної міцності.

Методика розрахунку механічної міцності ОК передбачає, в свою чергу, визначення його допустимого розтягувального зусилля.

Мета дослідження. Метою дослідження є розробка інженерної методики забезпечення стійкості ОК до розтягувальних навантажень, що унеможливлює зміни характеристик оптичних волокон (OB) під час будівництва кабельних трас та усього терміну експлуатації кабелю.

Вирішення поставленої задачі. Величина допустимого розтягувального навантаження, яке забезпечено конструкцією ОК, що складається із *n* елементів, визначається виразом [1]:

$$F_{\scriptscriptstyle \mathcal{A}} = \sum_{i=1}^{n} E_i S_i \varepsilon_{\scriptscriptstyle \mathsf{MK}} , \qquad (1)$$

де $F_{\rm g}$ – допустиме розтягувальне навантаження ОК, Н; E_i – модуль Юнга *i*-го елемента ОК, МПа; S_i – площа поперечного перерізу *i*-го елемента ОК, мм²; $\varepsilon_{\rm мк}$ – максимальне допустиме видовження ОК, %.

Різні конструкції ОК можуть забезпечувати допустимі розтягувальні навантаження завдяки центральному силовому елементу (ЦСЕ), периферійному силовому елементу (ПСЕ) або їх комбінації [1].

Як матеріали силових елементів (СЕ) ОК, як правило, використовують сталевий дріт, склопластикові прутки й арамідні нитки.

Розтягувальні навантаження, які можуть забезпечити решта елементів ОК, є незначними. Тому їх сумарне значення враховується, як правило, як технологічний запас конструкції ОК по розтягувальних навантаженнях.

Тому F_{π} визначається виразом [1]:

$$F_{\pi} = F_{\text{IICE}} + F_{\text{IICE}}, \qquad (2)$$

де $F_{\text{ЦСЕ}}$ – розтягувальне навантаження, яке забезпечується ЦСЕ – сталевим дротом або

склопластиковим стрижнем, H; $F_{\Pi CE}$ – розтягувальне навантаження, яке забезпечується ПСЕ – арамідними нитками, склопластиковими прутками або сталевим дротом, H.

Розглянемо забезпечення конструкцією ОК розтягувального навантаження силовими елементами з різних матеріалів, виходячи з досягнення кабелем граничного видовження, яке може виникнути під час його прокладення та експлуатації.

Як приклади використаємо ОК з різними силовими елементами (рис. 1) [2]. Для цього при розрахунках F_{π} його складові з виразу (2) визначаються залежно від їх матеріалу, площі поперечного перерізу СЕ та ємк.

Рис. 1. Модульні конструкції ОК з:

а) центральним, б) периферійним і в) центральним та периферійним силовими елементами:

1 – OB; 2 – трубка модуля; 3 – центральний силовий елемент; 4 – гідрофобні компаунди; 5 –скріплювальна плівка; 6 – проміжна оболонка; 7 – периферійний силовий елемент; 8 – захисний шланг

У зв'язку з викладеним вище розглянемо метод розрахунку розтягувальних навантажень, які приймають на себе СЕ ОК із різних матеріалів.

Як правило, критерієм розрахунку розтягувального навантаження ОК вважається досягнення його конструкцією максимального видовження (деформації) ε_{MK} , при якому ОВ втрачають свободу переміщення в трубці оптичного модуля або пазі профільованого осердя та видовжуються до певної допустимої величини $\varepsilon_{\text{дов}}$. Згідно з [1, 3] $\varepsilon_{\text{мк}}$ визначається за виразом

$$\varepsilon_{_{\rm MK}} = \varepsilon_{_{\rm K}} + \varepsilon_{_{\rm IOB}}, \qquad (3)$$

де ε_к – допустиме видовження ОК, при якому ОВ не підлягає механічному навантаженню, %; ε_{10B} – допустиме видовження ОВ, %.

Залежно від конструкції ОК величина є_{мк} становить від 0,25 до 1 %. пущення: – сталевий дріт працює в межах пруж-

ної деформації матеріалу, що не перевищують межу найбільшого напруження металу, при якому справедливий закон Гука;

 – склопластикові стрижні працюють у межах пружної деформації;

 відносне видовження повзучості арамідних ниток в розрахунку розтягувального навантаження ПСЕ не враховується;

 додаткові напруги розтягу сталевого дроту та склопластикового стрижня і стискування арамідних ниток незначні.

Останнє припущення є справедливим, тому що дослідження ведуться для підземних ОК, які експлуатуються в умовах незначної зміни річної температури від -2 до +18°С [4] в землі, кабельній каналізації, лотках колекторів.

Розтягувальне навантаження, яке забезпечує сталевий дріт. Для розрахунку механічної міцності до розтягу СЕ зі сталевого дроту необхідно знати межу пропорційності напруження сталі σ_{cr}^{π} при розтягненні дроту. Цей параметр знаходиться за виразом [5]:

$$\sigma_{\rm cr}^{\rm n} = 0, 5 \cdot \sigma_{\rm cr}^{\rm p} , \qquad (4)$$

де σ_{cr}^{π} – напруження матеріалу на межі пропорційності сталі при розтягненні дроту, кгс/мм²;

 σ_{cr}^{p} – розривна міцність дроту, кгс/мм².

Як відомо, дріт, крім цієї межі, має межу плинності σ_{cr}^{τ} , після якої його властивості змінюються, тобто він стає пластичним та має залишкову деформацію, при якій захищати конструкцію ОК від розтягувальних зусиль стає неможливим.

Для забезпечення стійкості кабелю до розтягування необхідно переглядати роботу його елементів у межах дотримання закону Гука, в області пружної деформації.

Напруження матеріалу дроту при розтязі на межі пропорційності сталі визначається за законом Гука з виразу

$$\sigma_{\rm cr}^{\rm n} = E \cdot \varepsilon_{\rm cr}^{\rm n}, \qquad (5)$$

де σ_{cr}^{n} – напруження матеріалу на межі пропорційності сталі при розтягненні, кгс/мм²;

 ϵ_{cr}^{n} – видовження дроту на межі пропорційності, %;

 $E = 200 \ \Gamma \Pi a$ – модуль пружності дроту при розтягненні (1-го роду) [5–7].

Розтягувальне навантаження, яке забезпечується одним дротом при видовженні ОК, визначається як

$$F_{\rm g} = \sigma^{\rm n}_{\rm cr} \cdot S_{\rm gp} \,, \tag{6}$$

де F_{π} – розтягувальне навантаження, яке забезпечується дротом при видовженні ОК, H;

 $\sigma_{c\tau}^{n}$ – напруження матеріалу на межі пропорційності сталі при розтягненні дроту, гкс/мм²;

*S*_{др} – площа поперечного перерізу одного сталевого дроту, мм².

$$S_{\rm ap} = \frac{\pi \cdot d_{\rm ap}^2}{4} \,, \tag{7}$$

де $S_{\rm дp}$ – площа поперечного перерізу одного сталевого дроту, мм²;

 $d_{\rm дp}^2$ – діаметр дроту, мм.

Розтягувальне навантаження, яке забезпечує склопластиковий стрижень. Розрахунок розтягувального навантаження СЕ зі склопластикового стрижня F_{cn} проводиться, виходячи також із заданого досягнення оптичним кабелем граничного видовження ε_{mk} .

Навантаження, яке забезпечується склопластиковим стрижнем ЦСЕ (F_{cn}) при видовженні кабелю на величину ε_{MK} , може визначатися за формулою [8]

$$F_{\rm cn} = \frac{\varepsilon_{\rm MK}}{\varepsilon_{\rm cn}^{\rm p}} \cdot F_{\rm cn}^{\rm p} , \qquad (8)$$

де ϵ_{cn}^{p} – видовження склопластикового стрижня при розриві, %;

F^p_{сп} – навантаження при розриві склопластикового стрижня, Н.

Згідно з [1, 4, 5] F_{cn}^{p} визначається за виразом

$$F_{\rm cn}^{\rm p} = S_{\rm cn} \cdot \sigma_{\rm cn}^{\rm p} , \qquad (9)$$

де S_{cn} — площа поперечного перерізу склопластикового стрижня, мм²;

 σ^{p}_{cn} – межа міцності при розтягуванні склопластикового стрижня до розриву (розривна міцність), МПа.

В нормативній документації на склопластикові стрижні ε_{cn}^{p} різних фірм становить від 2,5 до 3 %, а величина σ_{cn}^{p} – від 900 до 1500 МПа [2, 5].

Розтягувальне навантаження, яке забезпечують *n* сталевих дротів чи склопластикових стрижнів. Конструкції периферійних силових елементів можуть реалізовуватися на основі певної кількості сталевих дротів або склопластикових стрижнів.

При наявності в конструкції ОК ПСЕ із n сталевих дротів або склопластикових стрижнів, розташованих концентрично, розрахунок $F_{\text{ПСЕ}}$ виконується за виразом [4, 8]

$$F_{\text{nce}(\text{cn})} = \frac{n \cdot F_{\text{cn}}}{\sin \beta_1} , \qquad (10)$$

де $F_{\Pi CE(cn)}$ – розтягувальне навантаження од-

ноповивного ПСЕ, Н; *n* – кількість сталевих дротів або склопластикових стрижнів, шт; β₁ – кут скручування сталевих дротів або склопластикових стрижнів, град.

Цей кут скручування визначається за виразом [1, 5]

$$\beta_1 = \operatorname{arctg} \frac{h_1}{2\pi R_1} , \qquad (11)$$

де h_1 – крок скручування дротів або склопластикових стрижнів, мм; R_1 – радіус скручування дротів або склопластикових стрижнів, мм.

При наявності в конструкції ПСЕ кількох повивів склопластикових стрижнів їх сумарне розтягувальне навантаження $F_{\Sigma\Pi CE \left(\substack{ cn \\ cr } \right)}$

визначається за виразом

$$F_{\Sigma\Pi CE \begin{pmatrix} cn \\ c\tau \end{pmatrix}} = \sum_{i=1}^{m} \frac{n_i \cdot F_{\begin{pmatrix} cn \\ c\tau \end{pmatrix}^i}}{\sin \beta_i}, \qquad (12)$$

де $F_{\begin{pmatrix} cn \\ cr \end{pmatrix}_i}$ – розтягувальне навантаження дротів

або склопластикового стрижня *i*-го повиву, H; n_i – кількість дротів або стрижнів в *i*-му повиві; ві; β_i – кут скручування склопластикових стрижнів *i*-го повиву.

Розтягувальне навантаження, яке забезпечують синтетичні волокна в силовому елементі. Розглянемо розтягувальне навантаження, яке забезпечують арамідні нитки в силовому елементі.

Для розрахунку розтягувального навантаження ПСЕ ($F_{\Pi CE(H)}$), яке забезпечується за допомогою арамідних ниток, необхідно знати площу арамідних ниток повиву, які використовуються в кабелі, значення їх модуля Юнга і максимальне допустиме видовження кабелю. Тоді $F_{\Pi CE(H)}$ буде дорівнювати [8–10]

$$F_{\Pi C E(H)} = E \cdot S_{\rm H} \cdot \varepsilon_{\rm MK}, \qquad (13)$$

де $F_{\Pi CE(H)}$ – розтягувальне зусилля, яке забезпечують арамідні нитки повиву, Н; E – модуль Юнга арамідних ниток, МПа; $S_{\rm H}$ – площа ниток, мм²; $\varepsilon_{\rm MK}$ – максимальне видовження (деформація).

Площа ниток визначається за формулою

$$S_{\rm H} = \frac{LD}{\rho} \cdot n \cdot 10^{-4} \,, \tag{14}$$

де $S_{\rm H}$ – площа ниток, мм²; LD – лінійна густина однієї нитки, дтекс; ρ – густина арамідних ниток, г/см³; n – кількість арамідних ниток у повиві, шт.

Розтягувальне навантаження, яке забезпечують n ниток повиву, накладені на осердя ОК під кутом β_1 , визначаються виразом

$$F_{\Pi CE(H)\beta_1} = \frac{F_{\Pi CE(H)}}{\beta_1}, \qquad (15)$$

де $F_{\Pi CE(H)}$ – розтягувальне зусилля, яке забезпечують арамідні нитки повиву, Н; β_1 – кут скручування ниток, град.

При наявності в ПСЕ кількох повивів ниток сумарне розтягувальне навантаження $F_{\Sigma\Pi CE(H)}$ визначається за виразом

$$F_{\Sigma\Pi CE(H)} = \sum_{i=1}^{m} \frac{F_{\Pi CE(H)i}}{\sin\beta_i} , \qquad (16)$$

де $F_{\Pi CE(H)i}$ – розтягувальне навантаження ниток *i*-го повиву ПСЕ, Н; β_i – кут скручування арамідних ниток *i*-го повиву, град; *m* – кількість повивів у ПСЕ.

У роботі як два приклади було визначено розтягувальні навантаження, які забезпечуються центральним та периферійним силовими елементами в конструкції ОК, зображеній на рис. 1, в.

У першому варіанті конструкції кабелю взято ЦСЕ зі сталевого дроту, діаметр якого дорівнює 2 мм, і одноповивного ПСЕ з шести арамідних ниток типу «Тwaron» D2200-8050. Для обчислення F_{π} , $F_{\text{ЦСЕ}}$, $F_{\text{ПСЕ}}$ були використані вирази, відповідно, F_{π} – (2); $F_{\text{ЦСЕ}}$ – (5)...(7); $F_{\text{ПСЕ}}$ – (13)...(15).

Розрахунки F_{π} , F_{IICE} , $F_{\Pi CE}$ виконані при $\varepsilon_{\text{мк}}$ 0,1; 0,3; 0,5 %. Результати розрахунків F_{IICE} , $F_{\Pi CE}$, F_{π} зведені в табл. 1.

У другому варіанті конструкції кабелю взято ЦСЕ зі склопластикового стрижня типу «Neptco» діаметром 2 мм. Як ПСЕ розглянемо шість арамідних ниток типу «Twaron»

Серія: Технічні науки

D2200-2420. Для обчислення розтягувальних зусиль F_{π} , $F_{\text{ЦСЕ}}$, $F_{\text{ПСЕ}}$, які спроможна витримувати така конструкція кабелю, використані ті самі вирази.

Розрахунки F_{π} , F_{IICE} , F_{IICE} виконані при ε_{MK} 0,1, 0,2, 0,3 та 0,5 %. Результати розрахунків F_{IICE} , F_{IICE} , F_{π} зведені в табл. 2.

Таблиця 1

Результати розрахунків розтягувальних навантажень (H) F_{ЦСЕ}, F_{ПСЕ}, F_д OK залежно від видовження кабелю (%)

Силовий елемент	Розтягувальне навантаження (Н) при видовженні кабелю, %				
	0,1	0,2	0,3	0,5	
Центральний (зі сталі)	628	1256	1884	3140	
Периферійний	375	751	1126	2000	
Комбінований	1003	2007	3010	5140	

Таблиця 2

Результати розрахунків розтягувальних навантажень (Н) *F*_{ЦСЕ}, *F*_{ПСЕ}, *F*_д на ЦСЕ залежно від видовження кабелю (%)

Силовий елемент	Розтягувальне навантаження (Н) при видовженні кабелю, %				
	0,1	0,2	0,3	0,5	
Центральний (зі склопластика)	157	314	471	800	
Периферійний	234	468	702	1200	
Комбінований	391	782	1173	2000	

Проведені розрахунки показали, що в умовах незначного видовження кабелю (до 0,5%) для отримання більшого значення F_{π} доцільно використовувати як ЦСЕ сталевий дріт, а як ПСЕ – арамідні нитки «Тwaron» типу D-2200 з більшою лінійною густиною, що в комбінації з ПСЕ дає можливість досягти значення розтягувального зусилля 5140 H, яке значно більше, ніж використання як ЦСЕ склопластикових стрижнів.

Оскільки застосування сталевого дроту має певні обмеження, то при подовженні кабелю більше 0,5 % потрібно застосовувати як ЦСЕ склопластикові стрижні.

Висновки:

1. У статті розроблено методику забезпечення конструктивної стійкості підземних оптичних кабелів до розтягувальних навантажень, яке приймають на себе центральний силовий елемент зі сталевого дроту або склопластикового стрижня та периферійний одношаровий або багатошаровий силовий елемент зі сталевого дроту чи склопластикового стрижня або арамідних ниток «Тварон».

2. Представлена методика забезпечення конструктивної стійкості підземних ОК до розтягувальних навантажень може бути використана при розробці нормативного документа по конструюванню механічної міцності кабелів.

Список літератури

- Волоконно-оптические кабели. Теоретические основы, конструирование и расчет, технология производства и эксплуатация: [монография / Иоргачев Д. В., Бондаренко О. В., Дащенко А. Ф., Усов А. В. и др.]. – Одесса: Астропринт, 2000. – 536 с. – ISBN 966-549-542-9.
- Кабелі зв'язку оптичні для магістральних, зонових та міських мереж зв'язку. Технічні умови. ТУ-У 05758730.007-97: 1997. – [Чинні від 1997-12-10]. – Одеса : УРУ Держстандарту, Одеський центр стандартизації і метрології, 1997. – 69 с. – (Технічні умови ВАТ «Одескабель»).
- Мальке Г. Волоконно-оптические кабели: Основы проектирования кабелей, планирование систем / Г. Мальке, П. Гессинг. – Новосибирск : Издатель, 1997. – 264 с.
- Гроднев И. И. Линейные сооружения связи / И. И. Гроднев, Н. Д. Курбатов. – М.: Связь, 1974. – 544 с.
- Захарченко М. В. Вплив конструкції оптичного кабелю на стабільність параметрів передавання / М. В. Захарченко, О. В. Бондаренко // Східно-Європейський журнал передових

Вісник Черкаського державного технологічного університету

технологій системи управління. – 2009. – Вип. 4/11 (40). – С. 31–34.

- Ларин Ю. Т. Кабели оптические. Заводы изготовители. Общие сведения. Конструкции, оборудование, техническая документация, сертификаты / Ларин Ю. Т., Ильин А. А., Нестерко В. А. – М. : Престиж, 2007. – 320 с.
- Ларин Ю. Т. Оптические кабели: методы расчета конструкции. Материалы. Надежность и стойкость к ионизированному излучению / Ю. Т. Ларин. – М. : Престиж, 2006. – 190 с.
- 8. Бондаренко Розробка O. B. методу розрахунку стійкості діелектричних оптичних кабелів до розтягуючих навантажень / О. В. Бондаренко // Наукові праці Донецького національного технічного університету. – 2009. Вип. 17 (148). – С. 64–68. – (Серія «Обчислювальна техніка та автоматизація»).
- Бондаренко О. В. Выбор конструкции самонесущего оптического кабеля по растягивающим нагрузкам / О. В. Бондаренко, Д. В. Иоргачев, Л. Л. Мурадьян // Технология и конструирование в электронной аппаратуре. – 2001. – Вып. 1. – С. 18–21.
- Мурадьян Л. А. Апробация методики расчета конструкции СОК по растягивающим усилиям / Л. А. Мурадьян // Наукові праці ОНАЗ ім. О. С. Попова. – Одеса, 2007. – Вип. 1. – С. 158–160.

References

- Iorgachev, D. V., Bondarenko, O. V., Dashchenko, A. F., Usov, A. V. et al. (2000) Fiber-optic cables. Theoretical foundations, design and calculation, production technology and operation. Odessa: Astroprint, 536 p., ISBN 966-549-542-9 [in Russian].
- Optical communication cables for baseline, areal and metropolitan communication networks. Specifications. TU-U 05758730.007-97 (1997) [Effective as on 12.10.1997]. Odesa: URU Derzhstandartu, Odeskyy tsentr standartyzatsiyi i

metrologiyi, 69 p. (Specifications of open joint stock company "Odeskabel") [in Ukrainian].

- Malke, G. and Gessing, P. (1997) Fiberoptic cables: Cables design fundamentals, system planning, Novosibirsk: Izdatel, 264 p. [in Russian].
- 4. Grodnev, I. I. and Kurbatov, N. D. (1974) Linear constructions of communication. Moscow: Sviaz, 544 p. [in Russian].
- Zakharchenko, M. V. and Bondarenko, O. V. (2009) The influence of optical cable design on transmission parameters stability. *Skhidno-Yevropeiskyi zhurnal peredovykh tekhnolohii systemy upravlinnia*, 4/11 (40), pp. 31–34 [in Ukrainian].
- Larin, Yu. T., Ilyin, A. A. and Nesterko, V. A. (2007) Optic cables. Enterprisesmanufactures. General information. Construction, equipment, technical documentation, certificates. Moscow: Prestizh, 320 p. [in Russian].
- Larin, Yu. T. (2006) Optical cables: methods of construction analysis. Materials. Reliability and resistance to ionizing radiation. Moscow: Prestizh, 190 p. [in Russian].
- Bondarenko, O. V. (2009) Development of the method for calculation of the resistance of dielectric optical cables to tensile stress. Naukovi pratsi Donetskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu. Seriia: "Obchysliuvalna tekhnika ta avtomatyzatsiia". Donetsk, 17(148), pp. 64–68 [in Ukrainian].
- Bondarenko, O. V., Iorgachev, D. V. and Muradian, L. L. (2001) The choice of the design of self-supporting optical cable for tensile loads. *Tekhnologiia i konstruirovaniye v elektronnoi apparature*, No. 1, pp. 18–21 [in Russian].
- Muradian, L. A. (2007) Testing of the methodology for calculating SOC construction for tensile forces. Naukovi pratsi ONAZ im. O. S. Popova. Odesa, (1), pp. 158–160 [in Russian].

O. V. Bondarenko, D. Tech.Sc., professor, vice-rector on education,
D. M. Stepanov, Ph.D., associate professor, assistant professor of the department of fiber-optic communication lines,
D. H. Bahachuk, Ph.D., associate professor of the department of fiber-optic communication lines,
V. I. Tikhonov, D. Tech.Sc., associate professor, professor of information networks department
O. O. Verbytskyi, postgraduate
Odesa National Academy of Telecommunications named by O. S. Popov
Kuznechna str., 1, Odesa, 65029, Ukraine
e-mail: vols@onat.edu.ua

THE METHOD FOR PROVIDING CONSTRUCTIVE STABILITY OF UNDERGROUND OPTICAL CABLES TO TENSILE STRESSES

The development of optical cables constructions is not investigated fully in Ukraine. One of the drawbacks in OC construction in Ukraine consists in the lack of governing regulations, that regulate the development of cable constructions, especially its mechanical strength. The method for calculation of OC mechanical strength involves, in its turn, the determination of its permissible tensile force.

The research aims at the development of engineering technique to ensure OC sustainability to tensile stresses, making the changes of optical fiber characteristics during construction of cable lines and entire cable lifetime impossible.

In this paper the method for providing constructive stability of underground optical cables (OC) to tensile stresses, which is taken by central power element from steel wire or fiberglass rod and peripheral one-layer or multilayer power element from steel wire or fiberglass rod or aramid threads "Twaron", is developed. The method is designed to calculate and assess the stability of optical cables to tensile stresses within the maximum deformation. The calculations have shown that in the conditions of cable slight lengthening (to 0.5%) in order to obtain greater value of tensile forces F_d it is expedient to use steel wire as a central power element (CPE), as well as aramid threads «Twaron» of D- 2200 type with greater linear density should be used as a peripheral power element (PPE). This enables in combination with PPE to achieve tensile force value 5140 N, that is much bigger than the use of fiberglass rods as CPE.

Since the use of steel wire has certain limitations, then it is necessary to use fiberglass rods as CPE at cable lengthening more than 0.5%.

The given method for providing constructive stability of underground OC to tensile stresses can be used in the development of normative documents on designing of cable mechanical strength.

Keywords: optical cable construction, power elements, tensile stress, deformation, metal wire, fiber glass rod, aramid threads.

Статтю представляє О. В. Бондаренко, д.т.н., професор, Одеська національна академія зв'язку ім. О. С. Попова.